

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 15439

гр. София, 10.04.2024 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 128 СЪСТАВ, в закрито заседание на десети април през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: СОФИЯ Г. ИКОНОМОВА

като разглежда докладваното от СОФИЯ Г. ИКОНОМОВА Гражданско дело № 20241110102308 по описа за 2024 година

Предявени са искове от С. С. Х., ЕГН *****, с адрес гр.София, ж.к.СТ, бл.145Б, вх.А, ет.6, ап.20, чрез адв.М., със съдебен адрес гр.София, ж.к.МЛ бл.112, вх.А, ет.2, офис 11, насочени срещу „СК“ АД, ЕИК 20, със седалище и адрес на управление гр.Ш, пл.ОБ № 13Б, представлявано от СНТ, за признаване за установено, че клаузата за заплащане на неустойка – чл.27 от сключения между страните договор за паричен заем № 775037/03.01.2022 г., е нищожна, както и за осъждане на ответника да върне на ищеца заплатена по договора сума от 5.00 лв., предявена частично от общия размер 619.13 лв., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба – 12.01.2024 г., до окончателното плащане на дължимото.

Претендира се присъждане на направените по делото разноски.

С исковата молба е представен погасителен план към договор за кредит № 775037/03.01.2022 г.

С исковата молба е направено искане за задължаване на ответното дружество да представи цялата преписка по договор за паричен заем № 775037/03.01.2022 г., вкл. разписки от счетоводството си за получени суми, стандартен европейски формуляр, както и приложимите общи условия.

Иска се назначаване и на съдебно-счетоводна експертиза.

В срока за отговора, ответникът по делото е депозирал такъв, в който се съдържат доводи по допустимостта и основателността на предявения иск.

С искане за приемане като писмени доказателства са представени Заповед № БНБ-61374/08.07.2016 г., стандартен европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителските кредити, общи условия на договора за потребителски кредит, предоставен от разстояние, уреждащи отношенията между „СК“ АД и потребителите, договор за потребителски кредит, предоставен от разстояние № 775037/03.01.2022 г., ведно с погасителен план и разписка за извършено плащане.

Съдът, след като извърши служебна проверка по реда на чл. 140, ал.1 от ГПК на редовността на исковата молба и на предявените искове, както и другите искания и възражения на страните, намира, че следва да се произнесе с определение по всички предварителни въпроси и по допускане на доказателствата.

На първо място, съдът като констатира, че ищецът не е конкретизирал в исковата си молба за какво недължимо според него вземане е платил въпросните 5.00 лв., които иска да му бъдат върнати, намира, че следва да даде възможност да острани тази нередовност на

исковата молба най-късно в първото по делото съдебно заседание.

По направените от страните доказателствени искания, съдът намира следното:

Следва да бъдат приети като писмени доказателства представените с исковата молба и отговора към нея документи като относими към предмета на спора.

За изясняване на спора от фактическа страна, следва да се допусне поисканата от ищеца съдебно-счетоводна експертиза. Доколкото процесният договор за кредит, ведно със стандартен европейски формуляр, както и приложимите общи условия, са вече представени по делото, не следва да се задължава ответника в тази насока. Не следва да се задължава ответника да представи и справка от счетоводството си за плащанията, доколкото това е задача към допуснатата счетоводна експертиза.

Водим от горното и на основание чл.140 от ГПК, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОБЯВЯВА НА СТРАНИТЕ ДОКЛАДА ПО ДЕЛОТО : Предявени са искове от С. С. Х., ЕГН *****, с адрес гр.София, ж.к.СТ, бл.145Б, вх.А, ет.6, ап.20, чрез адв.М., със съдебен адрес гр.София, ж.к.МЛ бл.112, вх.А, ет.2, офис 11, насочени срещу „СК“ АД, ЕИК 20, със седалище и адрес на управление гр.Ш, пл.ОБ № 13Б, представлявано от СНТ, за признаване за установено, че клаузата за заплащане на неустойка – чл.27 от сключения между страните договор за паричен заем № 775037/03.01.2022 г., е нищожна, както и за осъждане на ответника да върне на ищеца заплатена по договора сума от 5.00 лв., предявена частично от общия размер 619.13 лв., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба – 12.01.2024 г., до окончателното плащане на дължимото.

Претендира се присъждане на направените по делото разноски.

Ищецът твърди, че на 03.01.2022 г. е сключил с ответника договор за потребителски кредит от разстояние № 775037, по силата на който той е получил сума в размер на 1100.00 лв. със срок на погасяване 6 месеца, при ГПР от 42.58 %, фискиран годишен лихвен процент от 36.00 %. Подлежащата на връщане сума е 824.00 лв., а когато не е осигурена гаранция – 1230.56 лв., като срокът е 30 дни. Отбелязва се, че в от договора е установено задължение за ищеца да предостави обезпечение с банкова гаранция или две физически лица, които да отговаря на определени условия, като при неизпълнение на това задължение се дължи неустойка в размер на 619.13 лв. Обяснава се, че доколкото ищецът не е изпълнил задължението да предостави обезпечение, на него е начислена процесната неустойка, като към момента на подаване на исковата молба, той се е издъжил изцяло по процесното правоотношение.

С исковата молба се оспорва действителността както на договора за кредит в цялост, така и на неустоечната клауза на основание чл.19, ал.4 вр. чл.22 ЗПК, чл.26, ал.1, предл.3 от ЗЗД и чл.143, ал. вр. чл.146 от ЗЗП.

Поддържат се доводи за нищожност на договора изцяло поради противоречие с чл.10, ал.1 от ЗПК, а именно поради неспазване на предвидената от закона форма, както и поради противоречие с чл.11, ал.1, т.10 от ЗПК – липса на посочен ГПР по кредита с изчерпателно изброяване на разходите, които го формират. Становището на ищеца в тази насока е, че вписаният в договора ГПР не отразява точно неговия размер, който в действителност надхвърля ограничението по чл.19, ал.4 от ЗПК.

В исковата молба се съдържат доводи за противоречие на уговорената в договора клауза за неустойка с добрите нрави, тъй като с нея се накърнява принципа на добросъвестност в гражданските и търговските взаимоотношения. С това пък се постига несправедливо облагодетестване на едната страна за сметка на другата и и като краен

резултат води до значителна нееквивалентност на насрещните престации на страните по правоотношението. Аргументи в тази насока ищецът черпи от размера на неустойката, който според него е необосновано висок.

Обосновава се становище за недействителност на процесната клауза и поради противоречие с чл.143, ал.1 от ЗЗП. Поради това се прави извод за приложението на чл.21, ал.1 от ЗПК, според която разпоредба клауза в договор за потребителски кредит, която има за цел или резултат заяобикаяне изискванията на закона, е нищожна.

Подчертава се, че съобразно Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно договорите за потребителски кредити, задължение на кредитора е да извърши предварителна оценка на кредитоспособността на потребителя. Отделно от това ищецът изразява мнение, че неустойка за неизпълнение на задължение, което не е свързано пряко с претърпени вреди е типичен пример за неустойка, която накърнява добрите нрави, тъй като излиза извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции и цели единствено постигането на неоснователно обогатяване

Ищецът навежда и доводи, че неустойката не е включена в ГПР, противно на приетото в чл.19, ал.1 от ЗПК вр. § 1, т.1 от ДР на ЗПК относно разходите, които се включват в ГПК. Според ищцата, посочването в договора на по-нисък от действителния ГПР противоречи на закона, а по същество нарушава изискването на чл.19, ал.4 от ЗПК.

В същото време, ищецът отбелязва, че тази клауза, както и другите такива в процесния договор не са индивидуално уговорени между страните, а наложени от ответното дружество.

В исковата молба се съдържат и доводи за недействителност на договора, обосновани с размера на предвидената възнаградителна лихва, който надвишава трикратния размер на законната лихва за необезпечените заеми, респ. двукратния размер на законната лихва за обезпечените заеми, при което се достига до нарушение на добрите нрави.

По така изложените съображения, от съда се иска да прогласи нищожността на клаузата за неустойка и да осъди ответника да върне на ищеца 5.00 лв., представляващи част от недължимо заплатените от него 619.13 лв. по договора суми.

В срока за отговор, ответникът по делото е депозирал такъв, в който се съдържат доводи по основателността на предявения иск.

Ответникът не оспорва, че с ищеца се намира в облигационно правоотношение по процесния договор за кредит. В отговора на исковата молба се отбелязва, че същият е сключен от разстояние като подробно се обяснява процедурата за това. Обръща се внимание, че инициативата е на ищеца, който е създал личен профил и е попълнил заявка за кандидатстване за кредит от разстояние. На същия са изпратени по електронен път проект на договора, погасителен план към него, стандартен европейски формуляр и общи условия. С оглед на това, според ответника е осигурена възможността на потребителя да се запознае с условията по кредита и той сам е избрал да даде съгласието си за сключването му, натискайки бутон „подпис“.

По отношение конкретната клауза за неустойка се твърди, че тя обезпечава изпълнение на задължението на кредитополучателя да предостави договореното с кредитора му обезпечение, като неустойка се начислява само за времето на неизпълнението. Ответникът се позовава на практика на ВКС, според която за действителността на неустоечната клауза е от значение дали неизправният длъжник има възможност сам да ограничи размера на неизпълнението. Доколкото в настоящия случай, такава възможност е налице, според ответника, клаузата не е недействителна.

Излагат се съображения и че в процентно отношение размерът на неустойката е 0.9%, който не може да се приеме за прекомерен, въпреки че сам по себе си размерът не е критерий за действителността на неустоечната клауза, а това е нейната цел, която не може

да излиза извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функция. Ответникът аргументира становище, че не е налице изначална невъзможност на заемателя да осигури поръчител в посочения в договора срок, като от неизпълнението на това задължение, кредиторът търпи вреди, а именно той се лишава от гаранция, че неговото вземане някога ще бъде удовлетворено.

По така изложените съображения, от съда се иска да отхвърли предявения иск, като присъди на ответника направените от него разноски по делото.

- **обстоятелства, от които произтичат претендираните права и задължения** - ищецът претендира права от платени без основание суми в полза на ответника по договор за кредит;

- **правна квалификация** – предявените искове са с правно основание чл.26 ЗЗД, чл.146 от ЗЗП и чл.55, ал.1, предл.1 от ЗЗД;

- **права и обстоятелства, които се признават** – сключен договор за кредит между страните;

- **обстоятелства, които не се нуждаят от доказване** - сключен договор за кредит между страните;

- **разпределение на доказателствената тежест** – ищецът следва да установи заплащане към ответника на сумата от 5.00 лв. по процесния договор; ответникът следва да установи, че оспорената клауза по процесния договор е индивидуално уговорена, че е изпълнил задължението си да представи необходимата преддоговорна информация на ищеца, че клаузите на договора осигуряват равнопоставеност на страните по него;

- **факти, за които страните не сочат доказателства** – няма такива;

УКАЗВА на ищеца, че следва най-късно в първото по делото съдебно заседание да конкретизира какво недължимо според него вземане на ответника е заплатил с процесните 5.00 лв., които иска да му бъдат върнати.

УКАЗВА на ищеца, че при неизпълнение на указанията в дадения срок, съдът ще приеме исковата молба за нередовна и ще прекрати образуваното по нея производство.

ПРИЕМА следните писмени доказателства: Заповед № БНБ-61374/08.07.2016 г., стандартен европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителските кредити, общи условия на договора за потребителски кредит, предоставен от разстояние, уреждащи отношенията между „СК“ АД и потребителите, договор за потребителски кредит, предоставен от разстояние № 775037/03.01.2022 г., ведно с погасителен план и разписка за извършено плащане.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на ищеца за задължаване на ответника да представи цялата преписка по договор за кредит № 775037/03.01.2022 г., вкл. разписки от счетоводството си за получени суми по договор за кредит № 9870238024/07.03.2021 г., стандартен европейски формуляр, както и приложимите общи условия.

НАЗНАЧАВА съдебно-икономическа експертиза, изпълнима от вещото лице С. И., тел.0889 00, косто като се запознае с данните по делото и извърши необходимите справки, да отговори на поставените в исковата молба въпроси. Определя депозит за изготвяне на експертизата в размер на 400.00 лв., вносими от ищеца в едноседмичен срок от получаване на съобщението.

Да се призове вещото лице след представяне на доказателства за внесения депозит.

УКАЗВА на вещото лице, че следва да представи заключението си не по-късно от една седмица преди датата на съдебното заседание.

НАСРОЧВА делото за разглеждане в открито съдебно заседание на 14.05.2024 г. от 10.50 ч., за която дата да се призоват страните.

На основание чл. 140, ал. 3 ГПК, **СЪДЪТ НАПЪТВА СТРАНИТЕ КЪМ ПОСТИГАНЕТО НА СПОРАЗУМЕНИЕ** и към МЕДИАЦИЯ.

Препис от настоящето определение да се връчи и на двете страни, а на ищеца и препис от отговора на ответника.

Определението не подлежи на обжалване.

Съдия при Софийски районен съд: _____